

העלון לאברכי כולל בני הישיבות ולכל לומדי התורה

האיחוד בהידוד

המאחד בקרבו חידודים וישיבות בהלכה ובאגדה

לע"נ ר' שמעון יהודה בן הגה"צ ר' אברהם יעקב (זיידל) עפשטיין זצוקלה"ה

פרשת פינחס תשע"ג

דבר תורה

"ותקרבנה גנות צלפחד בן חפר... ותעמדתה לפני משה ולפני אהרן והיה לפני הנשיאים וכל העדה פתח אהל מועד לאמר... אבינו מת כמדבר וואו לא היה בתוך העדה הנועדים על ה' בעדת קרח כי בחטאו מת ונקיים לא היו לו... לפיה יגדע שם אבינו מתוך משפחתו כי אין לו בן תנה לנו אהנה בתוך אחי אבינו." במדבר כ"א - ד'

איחא בבבא בתרא ק"ט ב', 'תנא, בנות צלפחד חכמניות הן, דרשניות הן, צדקניות הן. חכמניות הן (בדרך ארץ - רשב"ם), שלפי שעה דברו (שכשמצאו פתח לדבריהם באו בעלילה ובטענה מעלייתא לבית דין כדמפרש ואזיל - רשב"ם), דא"ר שמואל בר רב יצחק, ממנו שהיה משה רבינו יושב ודרש בפרשת ימין, שנאמר (דברים כ"ה ה'), 'כי יצבו אחים יחדו. אמרו לו, אם כן אנו חשובים (לפסוק אמנו מיבוס - רשב"ם), תנה לנו נחלה כבן, אם לא תתיבם אמנו. מיד, ויקרב משה את משפטן לפני ה'. דרשניות הן, שהיו אומרות, אילו היה [לן] בן לא דברנו... צדקניות הן, שלא ניטאו אלא להגן להן... (דאף על גב דהותרו לטוב בעיניהן לא רצו להדבק אלא בהגונים - רשב"ם)'.
לאור דברי הגמ' הללו שבנות צלפחד היו חכמניות ודרשניות, שכל דבר שהזכירו בטענתם היה בחשבון, צריך הבנה מיוחדת מדוע אם כן הזכירו בנות צלפחד שאביהן לא היה בתוך העדה הנועדים על ה' בעדת קרח וענין בגליון ח' פרשת פינחס ס"ז, 'בדבר תורה', שהבנאו ביאור על"ד הדרש, שעצם הדבר שלא היו לו בנים כי אם בנות, מהווה הוכחה שלא היה בעדת קרח, שבה כל אחד קינא לאשתו ממש רבינו, וכל אשה שבעלה קינא לה ונמצאה טהורה, אם היתה יולדת נקבות וילדת זכרים, ובע"כ שלא היה בעדת קרח, עיי"ש.

כתב בתרומת הדשן (פסקים וכתבים סימן ק"ב), "אשת אליהו הנביא ז"ל, או אשת רבי יהושע בן לוי, אם יכולים לינשא לאיש אחר, נפקא מינה לדורות ג"כ, אם יזכה אחד כמו הם... מתימני טובא למה טרחת לשאול שאלה כזאת, הלא ידעת... ה"נ ז"ל, אשת רעהו אסורה ולא אשת מלאך, שירשיתו הן', ויעל כן באות ואומרות, אילו אבינו היה בעדת קרח, הרי שכלל לא היינו באים עדן ולא מתנו, שכל להם דין של מלאך, ונשתיים אינם 'אשת איש' אלא 'אשת מלאך', יש לומר שלא זו בלבד שנתא מתורת לטוב אם היו לו בנים, אלא אפילו אם לא היו לו בנים, תהיה מתורת בלא יבוס או חליצה, דוק אשת איש שבעלה מת בלא בנים נאמר בה דין יבוס או חליצה וכל אשת מלאך.

והנה יש לדון בנושתיים של בני קרח (ואילו אשתו של קרח נבלעה עמו ויורה חיים שאולה), שבעליהן נבלעו בארץ והם בגדר לא חיים ולא מתים, כדאיחא בסנהדרין ק"א א', (במדבר כ"ו י"א) ובין קרח לא מתו. תנא, משום רבנו אמר, מקום נבצר להם בגיהנם וישבו עליו ואמרו שירשיתו הן, ויעל כן באות ואומרות, אילו אבינו היה בעדת קרח, הרי שכלל לא היינו באים ואינם בגדר מתים, נחשב הדבר כאילו הם בבית האסורים במדינת הים, שהם קיימים בעולם אלא אינם יכולים לבוא, שפשוט הדבר שנושתיים אסורות, ומאידך יש לומר, שאלא שיהיו מתו, אבל איתן חיים והגדרתם ההלכתית היא כאשתו של רבי יהושע בן לוי שבעצת חי על דין ען שנחשבת כאשת מלאך ואין לה דין אשת איש.

אם כניס הדברים שחידושו של התרומה הדשן החדש גם היתר לשוק לאשת מלאך שעלה בסערה השמימה בלא להשאיר אחריו זרע, שאינה צריכה יבוס או חליצה, אפשר לבאר בדרך נפלאה את דברי בנות צלפחד על אביהם שהיו לא היה בעדת קרח, שהרי הגמ' אורחא ביה (התקין להן הקדיש מקום גבות, בעלת העמיקו כל כך בגיהנם ולא מתו - רש"י), שמחד היות יבוס את ירושתו מכה הטענה שא"ם כבן אנו חשבים תנה לנו נחלה כבן ואם לאו תתיבם אמנו, שהרי בלוגי עדת קרח, אם יש להם דין כנכנסים חיים לז"ע, הרי לא שייך בנשתיים כלל דין יבוס, אלא היות ואבינו לא היה בעדת קרח, ובחטאו מת, ועל כן אשתו נחשבת כאשת איש שבעלה מת, שאם אין לו בנים צריכה יבוס, ואם כן, הן באות וטוענות שא"ם כבן אנו חשבים תנה לנו נחלה כבן ואם לאו תתיבם אמנו, ומשה קיבל את טענתם והקריב את משפטן לפני ה'.

ביאור נוסף מדוע בנות צלפחד הזכירו בטענתם שאביהם לא היה בעדת קרח, כותב רבינו מאיר שמחה הכהן מדווינסק זצ"ל בספרו 'משך חכמה' בפרשתנו, שטענתם זו היתה חלק ממעלתם שדרשניות היו, שידוע את דברי הברייתא בסנהדרין מ"ה ב', 'תנו רבנן, הריגו מלכות נכסיהן למלך, הריגו בית דין נכסיהן לירושלם' (וכן פסק ב"מ פ"א מאבל ה"ט), והיות ולמשה רבינו היה 'דין מלך', כמפורש בקרא (דברים ל"ג ה'), 'ויקה בירשן מלך', על כן, אם היה צלפחד מנועדים על ה' בעדת קרח, שבאו לערער על מלכותו של משה רבנו, דינו היה הריגו מלכות נכסיהם למלך, ולא היה להם כל מקום לטענה על חלקו וירושתו, ואילו אם היה מהמעפילים או המקושש, שהיו מהריגו בית דין, נכסיו לירושלם, על כן בכדי שיוכלו להתחיל לטעון את טענתיהן על ירושת אביהן היה להם להקדים שלא היה בעדת קרח אלא בחטאו מת ונכסיו לירושלם.

ובנותן טעם להביא בזה את ביאורו של רבינו אייבישץ זצ"ל, המבאר מדוע הוצרכו בנות צלפחד לומר 'אבינו מת במדבר', וזאת ע"פ מאי דאיחא בשבת צ"ב ב', 'תנו רבנן, מקושש זה צלפחד, וכן הוא אומר (במדבר ט"ו ב'), 'והיה בני ישראל במדבר ויצאו איש ומקשש עצים ביום השבת, ולהלן הוא אומר (שם כ"ז א'), 'אבינו מת במדבר', מה להלן צלפחד, אף כאן צלפחד, דברי רבי עקיבא...'. והנה לשיטת ר"ע שצלפחד חילל שבת, לא מובן כלל מדוע ביקש בנותיה את חלקם, שהרי אין לו כל חלק ונחלה בארץ ישראל, וזאת ע"פ מה שאיחא בספרי שארץ ישראל ייגנה לשומרי שבת, וכל המחלל את שבת אין לו חלק בארץ.

והנה בנות צלפחד שדרשניות היו, בודאי הכירו את דברי המדרש שכתבו ה'תוס' (ב"ב ק"ט ב' ד"ה אבילו), 'ואמר מדרש שמים נתכיון, שהיו אומרים ישראל כיון שנזנר עליהן שלא ליכנס לארץ ממעשה מרגלים, שוב אין מחוייבין במצות, עמד וחילל שבת כדי שיהיה ויראו אחרים', שכל חילול השבת של צלפחד היה לשם שמים, ללמד את בני ישראל את חומרת השבת וחייב שמייתה אף במדבר.

ומעתה, כשנבנות צלפחד חפצו להתחיל לטעון על נחלת אביהן, בראשונה היו צריכים להוכיח שכלל הגיע לו חלק בארץ ולא הפסידו ואיבדו ממתת החילול שבת שחילל, על כן פתחו בדבריהם אבינו מת במדבר, שכל מותו היתה מחמת המדבר, שביקש ללמד את בני ישראל שחייבים לשמור שבת אף במדבר, וא"כ בודאי שזו לא סיבה להפסיד את חלקו בארץ, ולא על חילול שבת כזה נאמר שמחמתו המחללו מאבד את חלקו בארץ ישראל.

כשמענו משה את טענתם, חשב בליבו, שדבר זה, אם אכן כוונתו של צלפחד היתה לשם שמים וללמד את בני ישראל את החומרה והחייב של שמירת שבת במדבר, ולא לשם עצם העבירה עצמה, אינו בידי למקר, אלא רק הקב"ה שהוא בחון לבות וכליות, יכול להכריע מציאות זו, ועל כן הקריב משה את משפטן לפני ה'.

לקוראיו הרבים בכל מקומות מושבותיהם שחי' זכינו ובחסד ה' גלינו יוצא לאור זה השנה השביעית, ומגיע לכל קצו ארץ, ורבות קוראים מתענגים עליו מדי שבת בשבתו! ובמשך השנים קבלנו פניות רבות כשרבים אומרים מי יראנו טוב, בהקבץ הגליונות יחדיו לספר, למען יעמוד לימים רבים, ובאותיות גדולות וברורות.

היות ובמים אלו אנו עומדים בפני הדפסת הגליונות של שנת תשע"ב, כשנחה התורה יוצא מעדן, ויפרד לפני ראשית, בחלק הראשון סודרו השאלות והתשובות, החידות ופתרונותיהם, פנינים יקרים, משובצים באבנים טובות ומרגליות במקרא ומדרש, משנה וגמרא, הלכה ואגדה, לעורר לב המעיינים בתורה הקדושה ועמלה. ובחלק השני סודרו אמרות ה' טהרות מחכימת פתי, דברי תורה מתוקים על סדר הפרשיות, ועמם מעשים מיוחדים המעוררים את הלבבות לעבודת ה' ועמלה של תורה, המשולבים ביסודות ההקפדה הטהורה כפי שקיבלנו מרבותינו מעתיקי המסומה, כשכל המעשים הנפלאים הללו, שאלה ביצדע בפירוש רש"י על הפרשה, היאך ניתן להוציא את דבר ההנהגה הנכונה מלימוד הפרשה עפרש"י.

כידוע שהוצאות הדפוס רבים הם, ועל כן, בכדי שנוכל להוציא את תוכניתנו אל הפועל, המערכת פונה ל'בכורים בעמ' לנבא להחליף חושים לסייע בהפצת התורה, בהוצאות הרבות להדפסת הספרים, ואף להנציח את שמות יקיריהם בספרים החשובים, שבנוודאי יוסיפו כבוד שמים ולהגדיל תורה ולהאדירה.

ניתן לפנות למזכירות בעניני הנצחה בא"י, בטל: 08-9743436
ובחו"ל, בטל: 1-732-5973555, או במייל: ichudbchidud@gmail.com

כתב חידה

כאמי וכזקנה הגדול הייתי,
ורבות הבנות שהיו במשפחתי.

מרובים היו בני דודי מאבי,
וכעשירית מהם גם מצד אמי.

שמי ושם אחי נדרשים,
לגנות ואף לשבחים.

מי אני?

רמז: דמות הקשורה לפרשה

תחנות הקשר בין הדמות לפרשה הוא בהזכרתה או ברמיזה בפרשה או בפרש"י

חילוקא דרבנן

כתיב (במדבר כ"ה ח'), 'פי צריכם הם לכם גנלקיהם אשר נקלו לכם על דבר פעור ועל דבר פזי בת נשיא מדין אחרתם הפכה ביום המגפה על דבר פעור, ופרש"י, כי צוררים הם לכם וגו' על דבר פעור. שהפקירו בנותיהם לזנות, כדי להטעותכם אחר פעור...'. ומבואר שנתחייבו המדיינים על שגרמו להחטיא את ישראל.

עיי' בתוס' בע"ז (ט"ו ב' ד"ה לעכ"ם), שכתבו: "...דהתם מיירי בעובד כוכבים שאינו מוזהר על לפני עור...". ולדבריהם אלו שאין גוי מוזהר על לפני עור, א"כ היאך יתכן שהמדיינים נענשו על שגרמו להחטיא את ישראל.

וצריך ביאור!!!

בין חידות

היכי תימצי ביטול עשה במקום המקדש הנוגע גם בזמן הזה אפילו על ידי גוי.

מעשה רב

בימי בין הזמנים נסעו ר' ראובן ור' שמעון יחדיו להתפלל ליד שירד בית קדשנו ותפארתנו 'הכחול המערבי' בעודם שופכים שיחה לפני ה' פנה אל ר' ראובן יהודי הנראה רחוק שממית התורה והמצוות, ה' ירחם, מגיש לו את מצלתו ומבקש ממנו אם יוכל לצלמו על רקע הכותל המערבי. ר' ראובן עשה תנועה כרומו שאינו יכול להפסיק בתפלתו, והלה פנה ר' שמעון שהסכים לסייע לאותו יהודי ולצלמו כרצונו.

לאחר שהפסיקו את תפילתם והחלו לשוב לביתם, פנה ר' ראובן ושא אל ר' שמעון, הכיצד יתכן והוא נוהג בקלות ראש במקום המקדש, בהסכמתו לצלם את אותו אדם. ר' שמעון השיבו, עשה כך היות ואם את הוא היה מסרב לצלמו, אותו אחד עלול לנטור איבה לשומרי התורה והמצוות אם יחשוב שמשטעמי יהדות נמנעים לצלמו, שהרי אינו מבין כלל בקדושת המקום וחומרותו.

די היה לך אם היית מתחמק ממנו כעוסק בתפילה, כפי שאני עשית, שאל ר' ראובן. השיבו ר' שמעון, שהיות והמטרה היתה מניעת איבה, לא היה עוור ההתחמקות ממנו אלא בעוהו יעבורו. ומה גם, הוסיף ר' שמעון וטען, חשבתי בדאי באתה עת, שאם תהיה לו תמונה במקום בו לא זה שכינה מעולם, אולי הדבר ישיפע עליו או על אחד מבני משפחתו שבאחד הימים יתעורר בו הזיק יהודי ויתקרב לשכינה ולתורה ושמירתה.

ר' ראובן לא הסכים לחשבנו זה של ר' שמעון. אנו לא עושים חשבונות שכמדובר בדלול במקום המקדש. והוסיף ואמר, שלדעתו אין כל מקום לחשש איבה, שכפי שאותו אחד יודע בדרוש מדיניות רבות ששם מקומות אסור לצלם מעטמי ביטחון וכי"ב, להבדיל, כך גם כאן עליו לקבל שקדושת המקום מנועת זאת, אלא שמכל מקום אם ניתן לדחותו באמתלא אחרת, כמובן עדיף לעשות כן.

השאלה היא, הצדק עם מי?

מעניינת דסדרא

"א דמצוה דאורייתא' הבאה בעבירה דרבנן', אינו יוצא י"ח (עי' רש"י פסחים ל"ה ב' ד"ה טבול).

היכן מצינו בפרשתינו מצוה מסויימת דאם באה בעבירה דרבנן, יוצא י"ח, ומצוה אחרת אם באה בעבירה דרבנן, אינו יוצא י"ח?

באה בעבירה דרבנן, אינו יוצא י"ח?

כל הזכויות שמורות ל'איחוד בחידור' ולרבנים כותבים - מודיעין עילית - ארץ ישראל

סיפור ושאלה בצינה?

אזכור אהבני החספה ארצות הפקדה על פני?

היה יושב בביתו ועמל בתורה, כשרעייתו שמחה עד מאוד לשמוע את קול התורה הנשמע בביתם, כשעבורה תנונו זה הוא מעל כל תנונות תבל. מלבד זאת זכה גם ר' שמשון ורעייתו לברכה ה' מיוחדת, בניגון ובנות שאותם גילדו על אדני התורה כהמשל למלדים אותם ואוהרות חיים ויראת ה' טהורה, והסתפקות במועט, כששאיפתם הכנה היא, שהילדים ימשיכו גם הם לעלות בתורה ועמלה כל ימיהם.

הקושי המרכזי שמחמתו מצבם הכלכלי היה קשה מבני התורה האחרים בשכונתם ומקומם, היה מחמת מחשבתו העקומה של גבאי הצדקה השכונתי. גבאי הצדקה שהיה יהודי יקר עד מאוד, שעסק רבות בכך בניגון החסד והצדקה בשכונה ללא כל מתן כבוד, ושעות רבות היה טרוד בכל שבוע בכדי להשיג מעות ולחלקם לעניי המוקם ובמיוחד לעמיל התורה, בכל זאת היה לו איזו שהיה חוסר רגישות לבני חוצה לארץ, שכאחד שכל ימיו עברו עליו בארץ הקודש ובעיר הקודש, ותמיד ראה את הבחורים החוצוניקים הרוכשים לעצמם אוכל מוכן וקר, או ביגוד משובח ואף חלקם שוכרים רכבים ונהיגים ונוסעים, ובמיוחד שלישי רחב לתת צדקה מכספם, בעקבות כך החליט בלבו של החוצוניקים המה עשירים מופלגים, כשהוא אינו מעלה בדיעתי נכסיהם להיות סיבות לכך, שהיות ואין להם בית בה יוכלו לאכול כשהפסידו את הארוחה ושיבה או מכל סיבה אחרת, או שהם חפצים פעם להרגיש איזו הרגשת אזור, ומה גם שליפי המציאות בחוצה לארץ בה כמעט לא שייך לנסוע בתחבורה ציבורית ועל כן לכל אדם יש רשיון נהיגה, ומבית הוריהם רגילים הם בנהיגה, וארבי מהם שמעו את שבידם מצומצמות ובכל זאת הם נותנים ונובדים בעין יפה כפי מידותיהם הטובות.

מלבד כל מחשבותיהם הללו של הגבאי אודות החוצוניקים בכלל, היה לו הנהגה אחרת כלפי ר' שמשון ומשפחתו, שגרמה לו לדלג עליהם ולא לחשוב כלל על קושייהם והחוסר הרב עמו מה מתמודדים. דילוג זה לא היה מחמת מידותיו הרעות חלילה או כל דבר דומה, אלא מחמת שבצעירותו למד עם ר' שמשון באותה ישיבה, ובאחד הימים התפרסמה בשיבה השמועה כי אביו של ר' שמשון הוא גביר גדול ומחזיק בעצמו חלק נכבד מהישיבה, ולמרות זאת הוא אהב את חיי הפשטות ותמיד נראה עליו כאילו שהוא בא מבית עני. נוסף על כך נודע לו שלמשפחת חמיו ישנה הנות למצוירי אלקטרוניקה באמריקה, ואף פעם ראה את אחד מילדיו המחזיק בידו פנס מיוחד מאמריקה. מכל ה"ידיעות" הללו התחזקה בלבו התחושה שמשפחת ר' שמשון מסודרים מצויין ואין להם כל צורך בעזרה כלל, ואדבריה ראו לבקש ממנו שישתדל בעד הקופה של צדקה אצל אבי חמיו.

כשילדים גללו והתברבו ועמהם צרכיהם והוצאותיהם, חשבה רעייתו של ר' שמשון שאף היא תשתדל בפרנסת ביתה, וכאמה תעסוק בתיקון מכשירים אלקטרוניים או מכשירים אחרים, אלא מסיבות מסוימות לא עלתה בידה הדבר. למרות זאת, בחסד ה' עליהם הצליחו לחיות עם המעט שהיה להם כשחילדתי העיקרי עומד מול עיניהם, שאבי המשפחה זוהי לתקן בתורה בכל עת ובכל שעה ואף זוכים לגדל את ילדיהם לתורה ויראת שמים טהורה.

קשיים רבים עברו על ר' שמשון ורעייתו, כשהירחוק מבית הוריהם והאפשרות לקבל עזרה פיזית או הזמנה לסעודות שבת ובדומה לה, גם היא הוסתפה את חלקה, אלא שבכל עת בטחו בה' שעושה עבורם את הטוב ביותר, והתמודדותם זו עם הקושי והעוני היא בבחינת מתנת שמים, וכמו שאמרו חי"ל יפה עניות לישראל.*

במהלך אותם שנים בהם למרות הקושי והעניות הרבה המשיך ר' שמשון לשקוד על תלמודו, ראה ר' שמשון ברכה מיוחדת בעמלו, ובמיוחד כשזכה להתקרב למרן שליט"א שמלבד גדלותו העצומה בעמלה של תורה ולימוד התלמידים בישיבה שבאשפה עמד, עוד התייחד שאף היה מגדולי ההוראה. קיברתו זו למרן שליט"א הביאה שלאחר זמן קצר בו תהה על קונקנו, זקע עמו חברותא כמה שעות ביום, ואף לימדו דרכי ההוראה, ומלבד זה גם זכה לישב לפניו ולשמעו בשעות בהם היה משיב לשואלים דבר הלכה, ולמים כשהספיק לבחון והלכיר את ידיעותיו בהכרעת ההלכה כדת של תורה, הוסיף והכתיר אותו ב'כתר הוראה' שזיכה ל'יורה יורה', הורדת הלכה בישראל.

גם אחרי שר' שמשון כבר נסמך להוראה, עדין המשיך בתלמודו עם מרן שליט"א שעות רבות בל עת, בהם צללו יחד במים עמוקים בש"ס ופוסקים, להגיע להוראה ברורה כדת של תורה גם בסוגיות קשות וענינים סובכים, כאשר מרן שליט"א מנהגם לו את תנבותיהם וסוללו לו את דרכיו כיצד להכריע הלכה למעשה כדת וכראוי אף בסוגיות קשות אלו. **קעבוד** שנים אחרות, כשבאו בני קהילת 'עמיל תורה' לפני מרן שליט"א וביקשוהו שימאצו עבורם 'איש על העדה' שישמש כרב קהילתם, והוסיפו ויצאו שביד קהילתה לשלם בעין יפה עבור מי שיוכל לישא את משא העם על שכמו, שעל ידי תשלום מוכבד זה יוכל לישב ולעסוק בתורה בלא כל הפרעה וטרדה מלבד עסקי הברונית. הציע מרן שליט"א בפנייהם את ר' שמשון, כשהוא מרעף עליו שבתים של גדלותו בתורה וחקמתו ומקוחרתו ודעתו הישרה בהוראה כדת וכדון, והמליץ עליו מאוד. בני הקהילה קיבלו את הצעתו ובמעמד מוכבד הכתירוהו ומינוהו כרב קהילתה, כאשר עם תחילת תפקידו זה, באה הקלה לכלית בתוך ביתו.

רבי שמשון התקבל על ידי בני קהילתה בששון ובשמחה,

בקרב בני ארץ ישראל, שרובם ככולם של בני חוצה לארץ לא מכירים בהם. כבר בעודו בחור ידע שמנהג המקום שבני הישיבות לובשים רק מנכסים שחורות וחולצה לבנה, ואף משתדלים שלא לצאת מהישיבה בה מגבעת וחליפה. גם את מעיל הדבון שבו מקובל להתלבש בימים הקרים במקום מגוריו, ולחבוש על הראש את הכובע המחובר אליו, השכיל שלא ללבוש בארץ הקודש, ואין צורך לומר שלא הלך ברחובה של עיר עם תרמיל גת, גם כאשר זו הדרך הקלה הברירה והנוחה ביותר לשוב את ספרי הקודש הרבים שהיה מביא עמו בכל יום לישיבה מהדירה המרוחקת בה התגורר.

המעלה המרכזית של שמשון היתה, שכלל לא שת ליבו לכל הדברים החיצוניים, אלא רק למה שעורר ומשיעו בידו לעמלה של תורה ובהתמדה רבה בלא כל הפרעה. אלא שהיו מחבריו שלימדוהו, שהופעה חיצונית המלמדת על היותו חוצניק, בפחה לקרב אליו נסיונות מצויים אצל החוצוניקים ולהרחיק ממנו מעלות אחרות. ולאחר שאכן השתדל לשנות את הופעתו החיצונית, הבחין שכבר פחות פונים אליו חבריו ללכת יחדיו לרכוש אוכל בחנות או לצאת לאיזה שהוא טיול בבני הזמנים. לכן שכן הריחו משני הכיוונים, שהיה חבריו החוצוניקים הפסיקו לראות בו חוצניק ואילו בני ארץ ישראל עדיין ראו בו חוצניק, כך שהוא פטר מדינה של גיהנום זו של לצאת לטייל בארץ או כל יציאה אחרת מתוך הארבע אמות של תורה והלכה, וכל יציאותיה מה מסוגיא לטווגיא ומתורה לתורה.

באותם שנים שמשון זכה ללמוד בישיבה, כמעט שלא קיבל תמיכה מהריו שהיו עניים מרודים במקומם, שכידוע בארצות הגולה ובמיוחד בארצות הברית, בהם לגויים המקומיים ישנה חשיבות גדולה לממן עד כדי סגידה אליו, ומי שאינו בעל ממון אינו חשוב בעיניהם, ובעקבות כך ישנה רדיפה מתמדת אחר הממון והעשירות, ומחלה קשה זו מדבקות, שאף היהודים שמתגוררים בה, בחלקם נדבקו בה, וכל יצר לבב אדם כסף וכסף כל היום, עד שהיו אומרים שבאותם ארצות, העבודה זרה שרוכשים בה כלכלה, היא העבודה זרה של הממון, ועל כך באותם מדינות המצב הוא שמי שזוכה בחלקו לעשירות, פעמים רבות הוא עשיר גדול, אך מי שנפל בחלקו נסיון העוני, אין לו מה לצפות לעזרה ותמיכה, ויכול להיות עני מרוד המתמרד עם עניות מחפירה ונוראה, עד כדי שאין לו לחם לאכול ובגד ללבוש.

הרזיו של שמשון זכו לנסיון העוני, וככל שניסו ההורים לחפש אחר דרך בה יוכלו להשיג פרנסה לביתם, להאכיל את ילדיהם ולנסות לעבור לסוג אחר של נסיונות, נחלו כשלון אחר כשלון עד שבכל עת היה ביתם ריקם מכל. אביו שבמשך השנים ניסה שוב ושוב את מצלו בפתיחת חנות או עסק, היה לו יותר מחזקה שלאחר זמן קצר פשט את הרגל בהפסדים גדולים וחובות עצומים ששוב חזר לעניותו הקשה והנוראה ביתר שאת ועו. לא פלא שבמצב כזה לא היה בידו הרזיו לשלם עבורו בימי בחינות כרטיס טיסה לשוב הביתה לחגים, ועל כן התארה חובתו טובים אצל מריו ורבותיו, ולמד מהם אורחות חיים, וכך המשיך בשקידתו בישיבה הקדושה שנים רבות.

הגיעו לפרקו היו רבים שהציעו לו לצנות מיוחדת אודות יהודים בעלי ממון שביקשו חתן גנות בשיוכל בבא העת להכנס לעסקיהם ולעשות בהם ממון רב, אלא שמשמון שליבו חשקה בתורה, ויתר על כל הצעות הללו וביקש אחר בת חלמית חכם שידעת ומבינה שהתורה טובה מכל סחורה ואין ליבה נמשך אחר ההבל ורעות רוח של רצון "להתפרנס בכבוד", אלא רק ב'אין כבוד אלא תורה".

שזכזה להקים את ביתו, היה זה עם התלמיד חכם, יהודי השקוע בעומקה של תורה והלכה, שגדל בטומאות ארץ העמים, למד בישיבותיה והתחנך בכבשונותיה, לאורם של גדולי אמריקה באותם ימים. משאלתו התייחד היתה 'אחת' שאלתי ממא ה' אותה אבקש, שבתי בבית ה' כל ימי חיי', אותה הוא הנחיל לבני ובנותיו, ואכן בתו התאמיה לשמשון ויחד בנו את ביתם על אדני התורה והיראה, כאשר מלבד התייבות של אבי הכלה לעזרה והשתתפות חלקית בשכר דירה למשך שלוש שנים, כל צד הביא עמו לנדוניא את מעלותיה הרבות.

חמיו של ר' שמשון התפרנס בדוחק רב מהעבודה הקשה שרעייתו נטלה על עצמה, בכדי שבעלה יוכל לישבת על התורה ועבודתה בכל עת בלא כל טרדה והפרעה. היות והיא חיפשה אחר עבודה כשרה ללא כל פקפוק בשבת ובחול ועל פי כל חלקי שולחן ערוך, למדה את חכמת ה'אלקטרוניקה', ופתחה בביתם 'מעבדת טיקונים', בה עבדה שעות רבות בכל יום לתקן מכשירי אלקטרוניקה מקולקלים, מהמעות ששילמו את תמורת התיקונים, יכלה לפרנס את בני ביתם בדיוק כפי מה שהיו צריכים.

לימים כשהגיעו בתם לפרקה והוצאות המשפחה גדלו, החלה האם לקנות מכשירי אלקטרוניקה ישנים ומקולקלים בפרוטרות, ומכל שנים ושלשה מכשירים היתה מצליחה להרכיב יחד מכשיר אחד תקין, ואת המכשירים המחדשים מכרה כמכשירי יד שניה ומחודשים, שאמנם אדמים מופתים אך בכדי שיעור ריוח, וכך התווספה להם הכנסה שאותה ייעדו לנדוניא של בתם הגדולה.

לא צריך להיות כלכלן גדול בכדי להפין שבתו של ר' שמשון היה ריק מכל סממן וגמיי ובמיוחד כשחלפו מהרה שלוש שנות העזרה והסיוע על חמיו, וכעת היה עליהם להשיג בעצמם את כל הוצאות השכירות הקרבה. אך למרות זאת ויחד עם זאת היה ביתם מלא ברוחניות, כשבכל עת מצוא

אחד מהנקודות בהם בא לידי ביטוי 'עולם השקר' בו אנו חיים, הוא שדי לאדם בהבטת כל שהיה ובאיזה סימן וראיה קלושה שממחה כן יגיע למסקנות רחוקות שעל פיהם הוא קובע לעצמו ההנחות מסוימות כלפי אחרים, בהתקברות או התרחקות מהם, בהחשבותיו הטובות או הרעות כלפיהם, ופעמים רבות מכווחם אף עושה מעשים.

בלב רבים מיושבי ארץ הקודש, ישנה הרגשה מסוימת של הבאים מחוץ לארץ ללמוד בישיבה או אפילו להתגורר בה בקבועות, יש להם יותר ממה שיש לנו. השפה הזרה הקולחת מפיהם, המכתבים עם הבולים מארצות רחוקות, ובמיוחד האביזרים המיוחדים שיש להם, כל אלו ועוד, נותנים את התחושה המדומה על אושרם ועושרם של כל באי ארצות הגולה.

האמת היא, שכמעט לא ימצא בן חוצה לארץ שיש לו יותר ממה שיש לבן ארץ הקודש, ולא רק מבחינה רוחנית, שרובם ככולם של יושבי הארץ הקדושה זכו להוולד בארץ הקודש ואף לא יצאו ממנה מימיהם ונטמאו בארצות טומאת הגויים ואיורה, שכידוע שטומאה מלבד חסרונה העצמי הוא גם דבר המשפך שליליה ורעה. אף מבחינה גשמית, מי שנולד בארץ הקודש תמיד ירגיש בה יותר טוב מאשר אחר שבא להתגורר בה ואינו בקי דיו בשפת המקום ואורחותיו, ומה גם שרובם המוחלט של יושבי הארץ יש חברים וידידים קרובים והרוקים שיעזרו ויסייעו במה שיצטרכו, ועוד כהנה ומעלות רבות עד בלי די.

זאת ועוד, בן ארץ הקודש שמדבר וקורא בשטף בספה הדומה לשוון הקודש, יכול להינות ולהתענג בקריאתו בספרי הקודש שרובם ככולם נכתבו בלשון הקודש, לעומת בן חוצה לארץ שקריאתו הינה איטית, וכל דבר הוא צריך קודם להבין בלשון כתיבתו ולאחר מכן לתרגמו ללשונו ושפתו. כך שגם לימודו של בן ארץ הקודש קל ורציף יותר מבן חוצה לארץ, ובמיוחד שצמצם הדבר שבארצות חוצה לארץ התרגלו יותר הנהגות העולם הזה, קשה יותר להכניס לליבם ולראשם דברי תורה ולקולטם ולזכרם היטב, וכדברי התוספות הידועים (כתובות ק"ד א' ד"ה לא) אודות רבי הקדוש שלא נהנה מהעולם הזה אפילו באצבע קטנה, "דאמרינן במדרש עד שאדם מתפלל שיכנס תורה לתוך גופו, יתפלל שלא יכנסו מעדינים לתוך גופו".

למרות רוב מעלותיהם של יושבי ארץ הקודש על פני אחרים דרי ארצות טומאת העמים, בכל זאת לא מעטים מיושבי ארץ הקודש היו שסחמו אילו הקרה ה' לפניהם סיבה ותיורץ לצאת מארץ הקודש לטוס חוצה לארץ. בסתר ליבם מרגישים המה שאם כל ימיהם יהיו רק בארץ ישראל, היו שפיסדו דבר מה, ופעמים רבות אותם אלו שחושיבים שחשדו להם היציאה חוצה לארץ, מנסים לפצות את עצמם על חסרונם זה בקניית מוצרים ומוותגים מאותם ארצות, ואף מנסים לרכוש את לשון אותה מדינה שעליה חושיבים ואודותיה חולמים ימים רבים.

כאחד מהדברים שאינם מספיק ידועים בציבור הוא, שרובם ככולם מבני התורה שיכו להגר מארצות לידתם וילדותם וקבעו את משכנם בארץ הקודש, גם אם מדברים בשפה זרה ויש להם כמה אביזרים מצוקצעים, המה עניים מרודים וחסרי כל. ולמרות זאת הם מסרו נפש והלכו לארץ רחוקה מכל בני משפחתם, בכדי שיזכו לעסוק בתורה ולקיים את מצוותיה על הארץ הטובה שה' נתן לנו.

הנכחלים בכלל זה אודות עניותה הרבה של בני חוצה לארץ, המה גם הבאים מביטות אמריקה. אין צורך לומר ממדינות דרום אמריקה, שבהם גם מי שהיה לפני כמה שנים בעל ממון רב, בגלל המהפכות הרבות שהיו בחבל ארץ זו, רובם ככולם איבדו את כל ממונם והפכו לעניים מרודים, שכל הכסף המקומי איבדו רוב רובו מלוויו, ובמכירת בית שכל במדינות אלו, ניתן אולי לרכוש קראון בארץ הקודש. אלא אף אלו שאינם ממרזו אמריקה, המדינות הנקראות 'ארצות הברית', גם הם במקרים רבים חסירי כל. מה גם שהיות ולא מקובל באותם ארצות לרכוש דירה לזוג צעיר, על כן זו המחלטי לעלות לארץ הקודש בכדי לעסוק בתורה ולקיים את המצוות ולגלות את ילדיהם לתורה ולמעשים טובים, אם אין להם הורים גבירים המחזיקים בהם, ברובם המוחלט והתגוררים בדירה שכורה שדמי השכירות עולים ממונו רב, ואם מקבלים עזרה בכמה מאות דולרים, זה אינו מממן אלא חלק קטן יחסית מדמי השכירות שעליהם לשלם מידי חודש בחדשו.

זאת ועוד, שברבים מהמקרים אותם זוגות צעירים או מבוגרים צריכים להתמודד עם הוצאה כבדה של טיסה מידי פעם לארצות מהם הגיעו, אם מחמת שחפצים פעם בשנה או שנתיים לבקר את הוריהם בארצות הגולה, לטוס לפסח או לסוכות לראות ולהראות אצל בני משפחתם, או מסיבות משפחתיות אחרות. הוצאות אלו מוטלות עליהם בנוסף על כל ההוצאות הרגילות. מה גם שטומאת ארץ העמים השפיעה על המתגוררים בה, שישנם דברי מתורת רבים אליהם היתה תרגלו ובלעדיהם קשה להם, ועל כן ברוב המקרים הוצאותיהם החודשיות מרובות על ההוצאות של בני ארץ הקודש.

*

אחד מבני חוצה לארץ שעשה חיל בתלמודו היה שמשון לערנרפנונגרוסאורנים* שנותו הרבים בהם שקד על תלמודו בשיבת מיר בארץ הקודש, ויכנה מעט את אורח חייו 'החוצניק', כאשר המבטא האמריקאי שלו כבר לא היה כה כבד, ואף במשך הזמן למד והכיר את ההנהגות המקובלות

סיפור ושאלה בעידו?

אזכור את בני המשפחה לייחוד הפרזה עם פרז"ל

המשך מעמוד הקודם

והוא כולל שרשרת רחבה של תחביר, וכל מה שצריך לעשות הוא לקרוא ולתהדר. וכל מה שצריך לעשות הוא לקרוא ולתהדר. וכל מה שצריך לעשות הוא לקרוא ולתהדר.

גם צעירי הצאן שבקהלה מצאו אצלו אוזן קשבת לשאלותיהם וספקותיהם. ניתן היה לראות שני ילדים אחוים בחפץ המוטל בספק ביניהם, ובאים לפניו לדין תורה, כשהרב שומע את תפנית שניהם כאילו לפניו על סכום גדול, ובסופו של דבר היה מכריע להם את הדין כדת של תורה.

באחת מיישובותיו הראשונות של רב הקהילה עם גבאי הצדקה, בא אחד הנבאים אודות משפחה חוצניקית שמצד אחד יש לבניהם הצעירים יקרים, ומצד שני השכנים מספרים שאין להם אפילו לחם לאכול, ועל כן הוא שאל האם ראוי לתת להם תמיכה או לא. רבי שמשון השיב שלא תמיד הצעירים היקרים הם אכן עדות על מצב כלכלי, ובמיוחד אצל חוצניקים שהשכנים רוכשים את המתנות היקרות, כאשר פעמים רבות מלבד מתנות אלו אינם נותנים כל תמיכה לילדיהם, במיוחד שהורים הנוכעים על הילדים שהעדיפו לחיות חיי תורה בארץ הקודש על פני חיי רווחה כלכלית בחוץ לארץ, ועל כן אינם תומכים בילדיהם מאומה, מלבד מתנות לילדים ששלטונתם הנכדים לא צריכים "לסבול" מחמת אבותיהם, ויכול להיות אפילו שהסבא היו תורם גדול למסודות תורה וחסד, אך לבנו או חנתו הוא לא יתן אפילו "סנט אחד שחוק" מחמת כעסו עליו שאינו ממשיך בדרכי החול וההבל בהם רגיל הסב.

אז כן, סיכם רבי שמשון, ראשית עלינו לדעת שאם מגיע אלינו איזה שהוא מידע על משפחה חוצניקית, אין לנו לסמוך על כך שבבואי הוריהם עשירים, שיתכן והמה עניים מרודים, ואף אם המה עשירים, כלל לא ברור שתומכים בילדיהם. ולגבי השאלה אודות אותם משפחה, עד לבירור יסודי של העניין, ניתן להודיע להם תלושי מזון שבהם ניתן להשתמש רק במכולת השכונתית, כך נדע שיש להם ולילדיהם לכל הפחות מספיק אוכל בשבט ובחול.

מאוד פניו של רבי שמשון נתן לכל אחד את ההרגשה הנפלאה ביותר שיש, ועל כן היו רבים שחיפשו סיבה ותירוץ בכדי לבוא לרב לשאול אותו דבר מה ולקבל ממנו את התשובה בתוך הארת פנים. היו שיעצו לו להפסיק לקבל כל אחד בחיוך ובשמחה, אך יפחת מעט מספר השואלים והפונים, אך ר' שמשון לא שת ליבו לדבריהם, באומרו שעדיף שיחשבו על מה לבוא לשאול את הרב, יחפשו את שאלות וקושיות ויעסקו בתורה, על פני שיחפשו חלילה את הנעימות במחזות אחרים.

להמשיך לקבוע את משכנו ללימוד בבית המדרש, ובכל עת היה מי שניגש אליו לשאול שאלות, וממתנת זה נאלץ לוותר על המעלה הגדולה של לימוד בבית המדרש והחל ללמוד בחדרו בביתו, כשהוא רק יוצא לבית הכנסת תפילות, ובשעות קבועות לקבלת קהל.

אחד מצאנו שראש המדרש והאחריות של הרב, היה יהודי שאהב לעסוק בדברים שעדיין לא באו לעולם. מספיק היה לו איזה בלד דמיון של מאן הוא, שאילו תתרחש התנגשות בין הירח לחללית, יתכן והירח יזוז ממסלולו ויחוק סייבוב ככר לא יהיה עשירים ותשע וחצי יום ותרוצ"ג חלקי תת"פ, ועל כן מיהר באותו יום לרב עם צורך שאלות סבוכות, האם החגים והמועדים ישתנו מחמת זה, או שמא רק תחילת וסוף זמן קידוש לבנה, וכנהנה שאלות רבות ומשונות.

יהודי אחר היה נוהג להגיע בכל ערב שבת סמוך ממש לכניסתה של עמך עופות שבורים ומרוסקים כשהוא שואל על כשרותם, האם אין לחוש מטרופיקס מחמת שבירות וריסקותם אלו. בתחילה רבי שמשון נבהל בראותו שבירות אלו, אך לאחר שבדקם היטב והסיק שהם אירעו לאחר שחיטה, הכשיר את העופות. באחד הימים סיפר השואל בטעות לרבי שמשון את הרקע לשאלותיו אלו, כשאמר שמשפחה מסוימת מתחילים בביתו את ההכנות לשבט קצת מאוחר, וממדי ברוג האחרון מגלים ששכחו להפשיר עוף, על כן הוא מוציא עוף מהמקפיא וכבדי להפשיר על מנת שיכולו לחלוץ ולבשל, הוא מטיח את העוף בכך גדול על הארץ, וכך כמה פעמים עד שהוא נהיה איברים איברים בכדי להכניסו לתבשילים, אלא שהמידע רגע לפני הכניסתם לסיר הוא חושש שאולי השברים הרבים בעצמות כבר היו קודם שחיטה והעוף טרף, על כן הוא ממהר לשאול את הרב על כשרותו של העוף.

במיוחד בכל השואלים היה זלג, יהודי עם אוצר רעיונות בלתי נדלה אודות חובת המאהה של הרבנים על כל דבר שיש בעולם. בכל עת מצוא בא לרב לומר שיש למחות בנבאים, פעם על כך שעושים מנין מנחה גדולה בשעה קבועה ליה בזמן, ופעם על כך שלא העלו לו פלוגות שלדעותיו והוא לו 'חייב', ופעם אחרת על כך שלדעתו עסקני הצדקה של העיר נתנו צדקה פלוגי שאינו אביון מספיק מהודר, ופעם אחרת על כך שלא נתנו לאלמוני שהוא בודאי עני ואביון.

המיוחד היה בולגיש שהיה מלוח את הרב בכל יום לאחר תפילת מנחה עד לביתו, ולא נותן לאף אחד אחר לגשת לכל אורך הדרך, כשהוא מוסיף לשאול שאלות הדומות לבקשותיו במאהה, מה ידנו של הנוטל ידים לסקודה חובת פח בספל המיועד לכיור הבשרי, ומדוע לא צריכים לעשות פח אספה נפרד לבשרי וחלבי, שכיום ישנו חשב שמא ישפכו דבר בשרי רותח לפח על שאריות של חלב ויבואו חלילה לאיסור ביטול בשר בלבד, וכנהנה שאלות דומות.

לעומת זלג שידע את הגבול של כותלי בית הרב, שמהם ואיך היה נותן לרב להכנס לבדו, התייחד נח שמקיימתו לא היו לו גבולות ומעצורים. בכל מוצאי שבת היה מקיים ארבע ועמו מצוות 'מלוה מלכה', כששלמה את הרב ושואל אותו ומתייעץ עמו על תוכניותיו וחלומותיו, ולא היה עוזב את הרב גם כשהרב התיישב על מקומו בביתו והחל בהבדלה. עם סיום ההבדלה היה ממשך בשאלותיו ותוכניותיו, ואף היה זוכה להתלוות לרב לסעודת מלוה מלכה, כשהוא מטיעת את הסעודה בשאלות לרוב. בראשונה כשהוא בא לרב לשאול ולהתייעץ אם כדאי לו לפתוח תלמוד תורה נוסף בקהילה, עדיין לא הכירו רבי שמשון ועל כן לא ידע מה להשיב לו וביקש ממנו לשוב בעוד שבוע, אך כששב נח בשבוע הבא, לא היה צריך הרב להסתמך על מה שאמר לו, אלא כבר הבין לבד את הדברים מתוך שאלותיו החדשות, אודות את מי לקבל ואת מי לרחק, והאם סיבה זו או אחרת הינה מספקת בכדי לסלק ליד המקלט תורה. כמה שבירות לאחר מכן הגיע עני רעיון והקמת סמינר חדש, וחורשיה לאחר מכן הגה להקים רשת כוללים ארצית כשהוא מכבד את רבי שמשון שיעמוד בראש כל הרשת. היו גם פעמים בהם חשח לכתוב חיבור עולמי על כל התורה והש"ס או השולחן ערוך הכולל מאות כריכים, שיכלול את כל דברי רבותינו הראשונים ואת האחרונים מסודרים על סדר הפסוקים והש"ס, או ליקוט מכל הפוסקים על סדר השולחן ערוך, כשהוא גם להתייעץ עם הרב האם להכניס גם את חיבורו של פלוני למרות ש... וכמה עורכים הרב מציע לו למנות וכנהנה שאלות קשות לרוב.

שמשון משלחת מכובדת של רבנים מאחת הישיבות הידועות לטובה ולכרמה, וביקשו לשוחח עמו. במהלך הדברים סיפר לו, שמאז שראש הישיבה חלה ואינו יכול להמשיך לעמוד בראשות הישיבה, וכידוע שלא זכה שאחד מיוצאי חלצו יוכל להמשיך לעמוד בראשות הישיבה. מה גם שתמיד גילה את דעתו הנוחרת שבראשות הישיבה ולמנוח את הטוב והמתאים ביותר ולא דוקא מבני המשפחה. על כן הטיל עליהם את התפקיד לתור ולחפש אחר ראש ישיבה מתאים שיוכל לעמוד בראשות הישיבה ולהנהיגה על מי מנוחות, לגדל את מאות התלמידים לעמלה של תורה בעומק העיון ובדרכה של תורה, להעמיד לגיון של מלך ולאמנם בתכסיסי מהלחמתה של תורה ובירת שמים טהורה.

ניגעה רבה היתה בנות חלקנו וגורלנו, כך סיפר המשגיח המבוגר לרבי שמשון, כאשר במהלך החיפוש אחר ראש ישיבה מתאים היעלו שמות רבים של תלמידי חכמים מופלגים, אלא שבלב אחד מהם היה סיבה אחרת מאת ה' שלא הסתדר או שחסרה התאמה מלאה לתפקיד החשוב ומלא האחריות.

האמת היא שבליבנו פנימה קיוונו שלא נמצא ראש ישיבה אחר תמורתנו, והוא יזכה להמשיך להנהיג את הישיבה לאורך ימים ושנים, ואולי זאת גם הסיבה שלא מצאנו מי שימלא את מקומו תרתי בשמע, אלא שכאשר ראה ראש הישיבה שחוליו גורם רפיון גדול בישיבה, ניצע לא ליבו ומחלתו התחזקה עליו עד שכפי הידוע בשבוע שעבר הוא שבק חיים לכל ישראל, ועלה לישיבה של מעלה להמשיך לעמוד בתורה כפי שעמל בה כל ימיו.

אמש שכתפוח את צוואתו ראינו את מה שהוסיף בה בתמצית דמו בימיו האחרונים, שהוא מבקש מאתנו שנלך למרן שליט"א, נשאל אותו בדבר מי יעמוד בראש הישיבה במקומו, וככל היוצא מפיו נעשה.

לפני שעה קלה, המשיך המשגיח דבריו, יצאנו מביתו של מרן שליט"א, לאחר שהשיבנו דברים ברורים ונחרצים ולדעתנו הטוב ביותר עבור הישיבה הוא, שמעלת כבוד ותרונה יעמוד בראשה, ועל כן שמנו מיד פעמינו לכאן, לבקש מעם לקיים את הצוואה של ראש הישיבה זצ"ל ודבריו של יבדל לחיים טובים וארוכים, מרן שליט"א, להתכבד להתמנות כראש הישיבה.

רבי שמשון כוונן חשב כלל שזוהי מטרת בואם, הופתע מעצם ההצעה ואף ממחשבתו של מרן שליט"א שהוא מתאים לשמש כראש ישיבה, ועל כן השיב בדברי הודאה על עצם ההצעה, ואמר להו' יתעורר דבר עם מרן שליט"א, האם עצה זו היא רק הטובה עבור הישיבה, או שגם עבורו זוהי עצה טובה, שכדאי לו להפסיק את כל השטייגן שיש לו בהנהגת הקהילה כדת של תורה, ולעבור לשטייגן שיש בהנהגת ישיבה.

לאחר שמשלחת רבני הישיבה יצאו מביתו, סיפר רבי שמשון לבני ביתו את דברי הצעתם, ואת תשובתו על כך שישאל את פי מרן שליט"א האם להתערב לבקשתו ולעזוב את התפקיד הנוכחי, או להשאיר את מקומו ותפקידו. במהלך סיפור הדברים לא הבחינו רבי שמשון ורעייתו כי יוסף, אחד מבניהם ישען באותו חדר, התעורר ושמע את דבריהם. כשסיים רבי שמשון לשוחח על כך עם בני ביתו, קם יוסף בנס שעד אותו רגע היה נראה בעיניהם כישן, והחל להתנצל שהוא כלל לא התכוון להאזין לשיחתם, אלא לפתע התעורר מחמת חשש בצמאון עז, וכשראה שהם משוחחים בחדר, לא רצה להפריעם אלא ניסה לשוב לישון, ותוך כדי כך הוא שמע את הדברים.

אבא, אם מותר לי, ביקש יוסף, אחת אבקש להעיר, שכאשר אתה שואל את מרן שליט"א אודות שאלה זו, תספר לו גם כמה מפריעים ומנודדים לך כל מיני אנשים בכל העתות והזמנים, ואלו שאלות שואלים אותך, ובטוחני שענין זה יוסיף שיקול נוסף למרן שליט"א מהו הטוב ביותר עבורך, האם להשאיר בתפקידך זה או להיות ראש ישיבה.

יוסף יקירי, לא נראה לי שענין זה יוסיף שיקול למרן שליט"א בשאלה, אבל דבר אחר נראה לי, שכלל הנראה בשבוע האחרון היית מאוד עסוק, ועל כן לא הספקת לבדוק את הפרשה שנים מקרא ואחד תורה עם פרש"י, כראוי לכל ירא שמים, כדברי השולחן ערוך (אור"ח רפ"ה ס"ב).

מנין ידע רבי שמשון שיוסף בנו לא למד את פרשתו עפר"ש?

באחד הימים, בשעת ערב מאוחרת, הגיעה לביתו של רבי

לעורפרונגראסורעם - הלומד מתוך עניות מרובה

תשובה ל"סיפור ושאלה בעידו" מגוליו שבוע שעבר בתשובה לשאלה, מנין פרשתיו עפר"ש? ידע "ה' בעלת את מקור דברי מרן שליט"א, שנמנע מלכר את תנאל מחמת עיסוקו בגילוי עתידות על ידי כוחות מסוימים". ר' בערל ידע זאת מדבריו רש"י "כ"ג, ע"ה, "כי לא נחש ביבקש ולא קסם בינראה צנת יאמר ליעקב וישראל מה עליך", וביאר רש"י, "כי לא נחש בקעבה. כי ראוים הם לברכה שאין בהם מתנשים וקוסמים". מובאר בדברי רש"י, שחלף שיש להם שיכולת לניחוש עתידות ושאר דברים האסורים בנו אלו, אינם ראוים לברכה, ועל כן נמנע מרן שליט"א מלכר את תנאל. ומה שרבים העירו שמתוך דברי הסיפור היה משמע שמלבד בדיקת עתידות או האם לעשות דברים אלו ואחרים האסורים באיסור תורה של נחישו או ביטול עשה של תמים תהיה, מותר לבדוק במסוטפת עניי אליגות ורגישות. לא זו היתה כוחת הדברים, ובידאי שלא באנו לכתוב היתר בעניינ מסוריים אלו, אלא בעיקר באנו להודיע שדברים אלו ישנם דעות המתירים השתמשות בעניינ אלו (על אף חיפוש וחקירה לא מצאנו כן), כל דבריהם הוא רק לביקורת הלכה של אליגות ורגישות, וחלילה לא לבידיקות של עתידות או עשיית ואי עשיית דברים מסוימים, ובכל דבר ודבר, ובמיוחד באלו היכולים להיות אסורים תורה, על כל אחד להיחזק ולהשמר לכל ימיהם להקל אחר שמועה זו או אחרת, אלא ישאל את רבותיו וכלל היוצא מפייהם יעשה.

תשובות לשאלות המתפרסמות בעלון זה, יש לשלוח בכתב ברור וקריא, בצירוף שם, כתובת וטלפון, עד ליום ג' בשעה 23.00 בלבד לפקס' 9741115 - (08) - מחו"ל: בקידומת 8 - 972 + [24 (שעות)]או למייל ichudbchidud@gmail.com - **כתובת מייל חדשה עד יום 'ב' בערב בלבד**

הפרסים לשבוע זה: ספר "סוד ושורשי העבודה", ב"כ

עד ארבעה זכאים נוספים, כל אחד ב"ספר הישר".

הפרס לשבוע זה על "סיפור ושאלה בעידו", שני זכאים, כל אחד בספר "ליקוטי הפני חיים".

לחצות, הארות ותגובות וכל עניני העלון, ותרחות והנצחות, יש לפנות למערכת בפקס ובמייל הכ"ל

שפות הזכאים לשבוע הקת
הרבנים | הנ"ח
שווארץ - בני ברק - משנת אבות עמ"ס אבות, ח"כ.
אינשטיין י. - קרית ספר - דרך ברורה על המשנה ברורה.
עידה ש. - בני ברק - דרך ברורה על המשנה ברורה.
אומן יג. - מודיעין עילית - דרך ברורה על המשנה ברורה.
יוסף א. - קרית ספר - קיצור ספר החינוך.
חזמן אל. - ירושלים - קיצור ספר החינוך.
הודעה נשלחה לשלח לזכאים. (במהלך החודש הקרוב)

למכירתם ולשירותם. ארץ ישראל